

Maloupský občasník

Úvodní slovo

Vážený čtenáři,

Po krátké době se Vám dostává do ruky druhé číslo našeho občasníku, které, jak doufáme, Vám přinese opět pár zajímavých informací.

Děkujeme Vám za veškeré Vaše připomínky, které jste nám k prvnímu vydání sdělovali. Stejně tak i nadále uvítáme jakýkoli Váš podnět či radu.

Za sdružení pro Malou Úpu Zuzana Semerádová a Eva Havelková

Obsah

Z jednání obecního zastupitelstva

Dětský den

Plánované akce

Tipy na výlet

Z historie obce

Z jednání obecního zastupitelstva

4. řádné zasedání Zastupitelstva obce Malá Úpa konané dne 15.02.2006 v 15.00 hodin v zasedací místnosti Obecního úřadu.

Zápis

Starosta vyzývá p. Špinara ověřovatele zápisu z minulého 3 zasedání, k předání podepsaného originálu. P. Špinar poukazuje na skutečnost, že nedílnou součástí zápisu mají být též některé dokumenty, které spolu se zápisem neobdržel, zejména potom požadavek sdružení „Pro Malou Úpu“ týkající se úprav rozpočtu na letošní rok. Starosta přislíbil, že zápis bude o tyto dokumenty doplněn. Na starostovu vyzvu ke schválení programu p.Škoda vyjadřuje nesouhlas se zápisem z 1 a 2 řádného zasedání OZ Malá Úpa a navrhuje zařadit projednání tohoto nesouhlasu do programu dnešního zasedání jako bod č.1. Starosta dává o tomto návrhu hlasovat a OZ jej jednohlasně schvaluje.

Schválený program je tedy tento:

1. Projednání nesouhlasu se zápisem z prvního a druhého řádného zasedání OZ.-p.Škoda
2. Schválení rozpočtu na letošní rok 2007.-p.Mocil
3. Žádost pana Zmítka o odkoupení p.p.č. 177/3 v k.ú. H.M.Ú. za účelem zřízení parkovacích míst k nově postavenému apartmánu.-p.Mocil

1. Věc: Projednání nesouhlasu se zápisem z prvního a druhého zasedání OZ.

Předkladatel: p. Škoda dle § 82 písm.a) zák. 128/2000 Sb.

Komentář: p. Škoda osobně. Proč nebyla projednána na minulém zasedání má žádost o zjednání nápravy ve věci zápisu a požadavků na starostu obce. Tato stížnost obsahuje nesouhlas se zněním obou zápisů. V prvním případě neobsahuje zveřejněný zápis můj (zcela konkrétní) požadavek na ředitele Malá Úpa s.r.o. pana Schimmera, ve kterém ho žádám o kopie všech smluv uzavřených touto společností a kopie jejího účetnictví a to od jejího vzniku v roce 2001. Tento požadavek jsem vznesl na základě ustanovení § 82 zákona 128/2000 Sb.

Co se týká zápisu s druhého zasedání OZ je nutno konstatovat, že již na samém začátku zasedání nebyli vůbec určeni ověřovatelé. Tato skutečnost již sama o sobě zpochybňuje platnost samotného zasedání, protože nebyli dodrženy základní podmínky stanovené zákonem. V samotném zápisu je potom zcela jednoznačně zkrácen průběh samotného zasedání. Zápis kupříkladu zcela absentuje skutečnost, že proti programu zasedání bylo vzneseno několik námitek a o programu zastupitelstvo znovu hlasovalo. Dále zde zcela chybí vysvětlující komentáře, popř. protinávhrhy k diskutovaným bodům, kde někteří hlasovali proti. Kupříkladu zde není uveden můj požadavek na starostu obce, ohledně zdůvodnění některých rozpočtových opatření a to včetně jeho reakce, ze kterého poté jasně vyplývá můj požadavek na finanční výbor ohledně prověření všech rozpočtových opatření s rozdílem převyšujícím 50 tisíc korun od původně rozpočtované částky. To samé se týká diskuse o smlouvě s MP Trutnov. Místo toho je v diskuzi uvedeno několik nelogických blábolů, coby mých požadavků, které jsou jednak nepřesně formulovány a navíc jasně vytrženy z kontextu. Tyto zazněly přímo při projednávání jednotlivých bodů a ne tam kde je zápis uvádí, tedy v diskuzi. V diskuzi ode mne zazněl pouze jediný dotaz vznesený na starostu obce a to, aby vysvětlil rozdíl 14 mil korun mezi předloženým inventurním seznamem obecního majetku a výkazem aktiv a pasiv odeslaným na MFČR. Vzhledem k tomu, že ani na tuto otázku nebyl starosta schopen odpovědět, zažádal jsem o prověření této nesrovnalosti opět finanční výbor.

Takto zveřejněným zápisem nepochybně došlo ke zkrácení celého průběhu zasedání OZ a občané jsou tak zcela nepravdivě informováni o skutečném průběhu zasedání. Žádám tedy starostu, aby sjednal nápravu a to jak v samotném zápisu tak ve vznesených požadavcích. Kontrolní komisi potom, aby prověřila, zda nebyl porušen zákon a vypracovala návrh opatření, která by v budoucnu takovéto snahy o zkrácení skutečnosti znemožnila. Pravdivost a oprávněnost mých požadavků je možno ověřit na základě audio záznamů pořizovaných při výše zmiňovaných zasedáních zastupitelstva.

Dále apeluji na předkladatele, aby předkládali navrhované materiály k projednání ve schválené sedmidenní lhůtě. Jedině tak se mohou zastupitelé zodpovědně připravit na vlastní projednání a hlasování o dané věci. Na všechny ostatní potom, aby postupovali při jednáních OZ podle schváleného jednacího řádu.

Doplnění: p. Schimmer dokladuje předloženým zápisem z prvního zasedání, že v zápisu je skutečně zanesen zmiňovaný požadavek p. Škody na dokumenty Malá Úpa s.r.o. a vysvětluje problém zápisu z druhého zasedání, kde čerpal s poznámek p. Prokopa a tak došlo ke zkrácení samotného zápisu. Po krátké diskuzi je domluveno, že p.Škoda poskytne audio záznam k přepracování celého zápisu.

P.Mocil vysvětluje, že dokumenty k projednání skutečně posílá v sedmidenní požadované lhůtě pokud se nejedná o drobnosti, které nevyžadují žádnou větší přípravu. Zároveň dává návrh na usnesení.

Návrh: navrhuji, aby byl do příští schůze zastupitelstva přepracován a ověřen zápis s druhého zasedání OZ a zároveň byl doplněn a ověřen zápis ze třetího řádného zasedání OZ v intencích požadavků p.Škody a p. Špinara. Kdo je pro?

PRO...7...PROTI.....Zdržel se:.....

2. Věc: Schválení návrhu rozpočtových příjmů a výdajů obce Malá Úpa pro rok 2007

Předkladatel: starosta dle § 82 písm.a) zák. 128/2000 Sb.

Komentář: Starosta osobně vysvětluje proč byl na půlku seškrtnut požadavek na doplnění a úpravu rozpočtu předložený paní Semerádovou a panem Špinarem na minulém zasedání OZ. ,

Tito požadují zdůvodnění proč není možno navýšit výdaje zejména v oblasti kultury, cestovního ruchu a propagace obce. Konkrétně p. Špinar upozorňuje na výdaje v této oblasti a porovnává je s jinými obcemi či městy. P. Semerádová poukazuje na nevyhovující stav dětského hřiště a prosazuje výstavbu nového. Starosta to do budoucna nevylučuje nicméně vysvětluje, že je to otázka koncepce a on jako vítěz voleb preferuje investice do infrastruktury obce, především výstavbu nového vodovodu. Vzhledem k tomu, že ještě nejsou známy celkové náklady na jeho výstavbu, nechce zatím uvolnit žádné finance z prodeje obecních pozemků v celkové částce cca 5 milionů korun. Navíc tato příjmová položka není jistá minimálně do doby než bude proveden monitoring budoucí plánované sjezdovky. P.Škoda podotýká, že v naší obci je takřka nemožné vybudovat infrastrukturu v pravém slova smyslu a vyjadřuje obavy zda je vhodné v této chvíli uvažovat o výstavbě vodovodu, když nejsou známy přesné náklady na jeho výstavbu a není též známa cena budoucího vodného. Poukazuje na dnes již neúměrně vysokou cenu stočného a vyjadřuje obavy aby cena vodného po realizaci vodovodu nebyla také neúměrně vysoká. Vyjadřuje též nesouhlas s navýšením ceny za protlak pod silnici a pochybuje o korektnosti fy Kazda. Starosta to odmítá a vysvětluje že navýšení ceny bylo mimo jiné způsobeno nepředvídanou komplikací při realizaci vlastního protlaku. Diskuze o rozpočtu se účastní i hosté p.Havelková, p.Bureš, p.Hemelík a p. Kopecký. Mimo již zmiňované nedostatečné propagace obce poukazují i na nedostatečnou a nákladnou propagaci obyvatelů v rámci Info-centra. Připomínají, že obecní rozpočet v nemalé míře naplňují i oni svými poplatky. Starosta vysvětluje, že tomu až tak není neboť obec má statisticky spočítáno, že soukromé subjekty, mimo například Lexu, Olivu a Wondráčků mají obsazenost 35%, státní až 40% a zbytek 12,5%. To znamená že ti posledně uvádění nepřiznávají všechno a obci tak uniká zhruba 40% poplatkových příjmů, což je cca 1,2 milionů korun. Pausální platby zákon neumožňuje. Je přesvědčen, že dobrou a účinnou propagací obce je panoramatická kamera. Hosté se ve většině vyjadřují nesouhlasně k reinvestování 5 mil korun získaných z prodeje pozemků na realizaci vodovodu. P.Schimmer zdůrazňuje, že infrastruktura byla jejich předvolební prioritou. Pan Škoda žádá informaci jakou konkrétní částkou se bude podílet Malá Úpa s.r.o. na položkách vyznačených v příjmové části rozpočtu. Pan Schimmer vysvětluje, že tuto částku není možno v tomto moment přesně určit, vzhledem k tomu že není možno předvídat jaký bude celkový objem prací v letošním roce (frézování, mulčování atd). Obdobná situace je se splátkou půjčky, kterou malá Úpa s.r.o. vůči obci zatím neplní. Celkově p.Škoda za svou osobu konstatuje že rozpočet má pro něj spoustu neprůhledných a nelogických položek, které představitel obce neumí vysvětlit a jako takový je pro něj nepřijatelný.

Starosta se naposled ptá či má ještě někdo nějaké připomínky a dává hlasovat o tom:

Návrh: kdo je pro vyrovnaný rozpočet, kdy celkové příjmy činí 12.415.138,-Kč a celkové výdaje činí 12.415.138,-Kč

PRO...4...PROTI...3 (p.Semerádová, p. Špinar p. Škoda)....Zdržel se:.....

3. Věc: Žádost pana Zmítka o odkoupení p.p.č. 177/3 v k.ú. H.M.Ú. za účelem zřízení parkovacích míst k nově postavenému apartmánu

Předkladatel: starosta dle § 82 písm.a) zák. 128/2000 Sb.

Komentář: Starosta osobně. Vzhledem k tomu, že před vlastním odprodejem je potřeba vyvěsit záměr dávám hlasovat o tom

Návrh: kdo je pro aby byl vyvěšen záměr na prodej pozemku 177/3 v k.ú. H.M.Ú.

PRO...6...PROTI...0....Zdržel se:....1 (p. Škoda)...

V diskuzi, která následovala si manželé Kopečtí s Dolní Malé Úpy stěžují na nedostatečnou obslužnost závozu umístěné na obecní komunikaci ve Spáleném mlýně.

Starosta slibuje nápravu a odůvodňuje realizaci závozu nehodou autobusu s dětmi, který se za špatných povětrnostních podmínek vydal po této komunikaci.

Paní Havelková a p.Bureš navrhuji vylepšit finanční situaci obce zrušením Malá Úpa s.r.o. a žádají vysvětlení v čem je tato společnost obci přínosem. Starosta argumentuje tím, že se obci přes s.r.o. vrací DPH, neboť ona není plátcem, dále uvádí že obsluhuje parkoviště a stará se o Info-centrum. Na dotaz p. Havelkové zda by nebylo lepší aby tyto služby zajišťovala sama obec, uvádí, že by výsledný finanční efekt byl nulový a navíc si nedovede představit kdo by se o to všechno staral.

Dále je hosty kritizována práce městské policie Trutnov se kterou má obec smlouvu a přispívá na její činnost částkou sto tisíc korun ročně. Starosta vysvětluje, že tento názor není v obci většinový. Diskuze končí společným konstatováním, že spousta problému je jen těžko seriozně řešitelná za současného nezájmu našich občanů o dění v obci. Vzhledem k obsáhlosti diskuse jsou v tomto zápisu zaznamenány pouze její hlavní body. Kompletní audio záznam je k dispozici u p. Škody.

Kultura a dění v obci

V uplynulých dnech se v Malé Úpě uskutečnily hned dvě akce, které určitě stojí za zmínku.

Dne 23.4.2007 místní hasičský sbor společně se ZŠ Malá Úpa již tradičně připravil pro děti i dospělé akci „Pálení čarodějnic“ v areálu restaurace U Kostela. Celé odpoledne i podvečer se nesly ve znamení klidu a pohody. Počasí bylo nádherné, dubnové dny z minulých let nám určitě nepřipomínalo. Nesmíme opomenout také malebné prostředí historického centra Malé Úpy, které je nám všem již téměř samozřejmostí.

Na holčičky a kluky z Malé Úpy zde čekaly tři staré a ošklivé čarodějnice,

ze kterých kupodivu ale neměli ani trochu strach ☺ Možná proto se ochotně účastnili všech soutěžních disciplín, které pro ně byly připraveny. A po úctyhodných sportovních výkonech si všichni pochutnali na voňavých a křupavých buřtech. Členové místního hasičského sboru připravili báječné maso na rožni, kterému málokdo z dospělých odolal. Za zmínku stojí i rychlá a příjemná obsluha restaurace U Kostela. Děkujeme všem pořadatelům a zúčastněným!

Dne 24.4.2007 se v naší školce a škole rozezněl zvláštní zvuk píšťal, který patřil prastarým hudebním dechovým nástrojům zvaným „Koncovky“. *Koncovka(malá fujara)* je druh píšťaly, na kterou pilně hráli již staří Slované, jak dosvědčují archeologické nálezy (text převzat z informačního letáčku) Tyto hudební nástroje pomáhají dětem při zdravém uvolnění, relaxaci a především podporují zdravé dýchání. Odpoledne si pak ve škole tyto nástroje mohli poslechnout a vyzkoušet rodiče dětí i všichni obyvatelé obce. Byl pro ně připraven i koncert, do kterého se všichni aktivně zapojili. Za hudební nástroje jim kromě koncovek sloužily

i bubínky a různé orientální nástroje, jako jsou například velká semena, malá kopýtka z koz a další podobně neuvěřitelné předměty, navázané na provázcích a vydávajících rozličné zvuky, připomínající zvuky pralesa a divoké přírody. Tento zajímavý projekt, zaměřený na podporu správného dýchání dětí, účinnou pomoc při léčbě astmatických dechových problémů a prevenci proti rýmě, nám přijeli do Malé Úpy představit Petr Broniš,

Pavla Skálová, Dis, a Ing.Miroslav Exner. Poděkování patří nejen jim, ale také hlavně paní ředitelce Hůlkové, která na organizaci celé akce měla majoritní zásluhu, a všem členům pedagogického sboru.

Sport

Lyžařský kroužek

I přes špatné sněhové podmínky, které nám letošní zima připravila, byl založen lyžařský kroužek. Pokud to počasí dovolilo, tak se devět malých lyžařů scházelo dvakrát týdně na svahu. Odborné vedení zajišťovala především Hanka Potůčková, dále Zuzka Semerádová a Petr Hemelík.

Celou zimu našim dětem vštěpovali zábavnou formou základy správného lyžování. Na úterý 20.3. byl připraven velký závod ve slalomu. Počasí příliš nepřálo, ale naši malí závodníci se nezalekli a bojovali všichni jako o život. Při vyhlášení výsledků dostal každý malou odměnu. Na úplné zakončení sezony vyrazili naši lyžaři, včetně dospělých, na trať v maskách. Velký karneval se uskutečnil ve čtvrtek 22.3. 2007. Všem to moc slušelo. Hanka se Zuzkou připravily zábavné lyžařské disciplíny, přes které se postupně děti probíjaly k velkému pokladu. Každý lyžař měl přichystaný dárek na památku.

Všichni dospělí se dětem věnovali dobrovolně, ve svém volném čase, bez nároku na odměnu. Z to jim všem patří velký dík.

Plánované kulturní akce

Den matek –přesné datum bude upřesněno - besídka – organizuje ZŠ a MŠ Malá Úpa – zvané jsou všechny maminky, babičky, tety i sousedky. Děti, pod odborným vedením, pro Vás připravují bohatý kulturní program.

1.6.2007 – odpoledne – Den dětí – v rámci oslavy mezinárodního dne dětí bude pro malé obyvatele naší obce připraveno spousta soutěží a sportovních disciplín. Na organizaci se bude spolupodílet ZŠ a MŠ Malá Úpa, sdružení dobrovolných hasičů Malá Úpa a Sdružení pro Malou Úpu.

29.6.2007 - Maloúpský jarmark - ve fázi jednání s výrobcí tradičních krkonošských výrobků je nyní pořádán 1.maloúpského jarmarku. Celá akce je plánovaná jako součást již tradičního maloúpského posvícení, které letos vychází na sobotu 29.6.2007. Kromě prodejní výstavy tradičních krkonošských výrobků, které zaštiťuje sdružení Duhový Domov, plánujeme i kulturní vložku v podobě folkové kapely a další zajímavé akce. Jarmark bychom chtěli situovat do prostředí U kostela, které je historickým centrem naší obce a s posvícením proto přímo souvisí. Dopravu poutníků bude v pravidelných intervalech zajišťovat zdarma z parkoviště Pomezni Boudy a Spálený mlýn Vyhlídkový vláček.

Tipy na výlet

Chata Borůvka :

Dne **23.6. 2007** zahajuje svoji tradiční **divadelní sezonu**.

Po obědě zde vypukne velké dětské divadelní klání. Nejdříve Vám **loutkové divadlo** zahraje pohádky **Jak na Obra** a **Rytířskou baladu o princí Bajajovi**. Hned na to bude **Václav Upír Krejčí skotačit s dětmi**. Později odpoledne **skupina historického šermu Gram** předvede souboj Vikingů. Po celý den je zajištěno občerstvení i hudba. Nevíte, jak na Borůvku? Ze Spáleného Mlýna k chatě Jana po červeně. Od chaty Jana doleva podle ukazatele na rozcestníku, který Vás nasměruje přímo k Borůvce. Z Pece pod Sněžkou zbudete také vypraven vyhlídkový vláček až k chatě Jana.

Z historie obce

Příběh stříbra, pastvin a pašování: Spálený Mlýn a Pomezni Boudy (autor článku IN.IHNED.cz)

Říkejme tomu třeba středověká globalizace a její dopad na českou krajinu. Desítky kilometrů vzdálenosti v době bez telefonů, internetu, bez aut i železnice. A přesto stačilo, aby se kdysi ve středu Čech v Kutné Hoře objevila stříbrná žíla a tady, pod krkonošskými hřebeny, za kterými začínalo Slezsko, se počala měnit krajina...

Horská obec Malá Úpa se rozkládá na loukách na hranici s Polskem, sevřená bohatými lesy.

Snímek: Václav Trachta

Stavba štol a chodeb ve stříbrných dolech vyžadovala dřevo a mezi Svorovou horou na východě a Pomezni hřebenem na západě ho rostlo dost. Psalo se 16. století a Kryštof z Gendorfu, jemuž patřilo vrchlabské panství, zahájil na březích říčky Malé Úpy těžbu dřeva. Horalé budovali plavební přehradu, které usnadňovaly dopravu kmenů do údolí k Maršovu. Krajina se začala proměňovat. První lidé tu sice stavěli sídla již kolem roku 1550, ale až nástup dřevorubců z Tyrolska, Korutan a Štýrska v roce 1566 započal kácení stromů, po kterém se v horské přírodě postupně objevovaly nové louky a pastviny. Roku 1748 byla do katastru zapsána samostatná obec Malá Úpa. V 17. století už kvůli omezování těžby ustávalo i kácení stromů, ale na nově vzniklých mýtinách si lidé živobytí udrželi. Paseky přeměnili na louky, postavili si na nich chalupy a pásli krávy a kozy.

Generál Laudon jede skrz vesnici

Místo na půli cesty mezi Spáleným Mlýnem a Pomezni Boudami se dnes jmenuje U Kostela, ale původní názvem byl Kuželíště (Kegelplan) podle tvarů složeného vytěženého dřeva. Důležité pro rozvoj místa bylo září 1779, kdy tudy na koni projel budoucí rakouský císař a český král Josef II. Horalům slíbil, že se zasadí o stavbu kostela, hřbitova a školy. Při cestě, která končila noclehem ve Spáleném Mlýně, ho doprovázel generál Laudon, hrdina známé zlidovělé písně.

Až do roku 1948 pak bylo místo U kostela přirozeným centrem Malé Úpy. Navíc tu měli ještě faru, poštu, sídlo lesní správy a hostinec. Po roce 1948 se úřadování přeneslo na Pomezni Boudy, kam vedla hlavní silnice.

Hřbitov nebývá právě typickým turistickým cílem, ale ten za kostelem za zastavení stojí. Pro horalu byl velmi vzácný, vždyť až do roku 1788 museli usedlíci vozit nebožtíky až do vzdáleného Maršova. Do konce druhé světové války žilo v Malé Úpě na tisíc lidí, v naprosté většině německé národnosti. Po válce museli své chalupy opustit a zůstalo tu jen čtrnáct dřevařských rodin. Vše chtěli komunisté završit tím, že by hřbitov plný německých jmen srovnali se zemí, prý z hygienických důvodů. Naštěstí to neudělali.

Pašování otevírá cestu k Bohu

Bůh si v tomto kraji pěkně zalaškoval jak se svým odpůrcem, tak se svými věrnými - a to právě při stavbě barokního kostela sv. Petra a Pavla. Nad jeho založením paradoxně převzal záštitu císař Josef II., muž, který ve stejnou dobu rušil kláštery. Horalové toužící po Božím stánku si o císařovu pomoc řekli kuriózně. Císařovi se nepozdávalo, jak mohou mít v tak chudém kraji chalupáři tak prosperující hospodářství, a snažil se to při návštěvě vyzvědět. Horalové mu řekli, že tajemství úspěchu prozradí jen tehdy, když jim císař zaručí stavbu kostela. Císař slib dal a horalové museli s pravdou ven - daří se jim proto, že pašují zboží ze sousedního Pruska. Císař slib dodržel, kostel nechal postavit, ale zároveň do Malé Úpy poslal nastálo i finanční stráž.

Po několika desítkách metrů vás cesta zavede kolem pozoruhodné dvojice Rennerových bud. Ta první je ukázkou zdařilého zasazení moderní architektury do horské krajiny, druhá naopak dokládá, jak citlivě dokázali horalé budovat své původní chalupy.

Po přibližně půldruhém kilometru chůze už budete mít Pomezni Boudy na dohled, cesta takřka kopíruje vrstevnici a po levé ruce teče potok Černá voda. Vpravo od cesty stojí řada jedenácti chalup, kterým se říká Nové domky. V roce 1769 povolil majitel maršovského panství Josef Vilibald Shaffgotsch horalům, aby si tu založili nové louky a chalupy. Každý horal měl před i za chalupou k dispozici pás louky, a tak v krkonošské krajině vzniklo ojedinelé lánové uspořádání osady, které bývalo typické pro zemědělské kraje ve 13. či 14. století.

Jména pod dohledem politiky

Hostinec v Pomezni boudě je v provozu již od roku 1870, nejdéle fungující pohostinství v Malé Úpě. Dům, kde se i dnes můžete najíst a ubytovat, vznikl v roce 1771 a je ukázkou typické architektury. Má zděné přízemí, hrázděné patro a obytné podkroví. Pomezni bouda je jeho původní název. V průběhu staletí se hostinec jmenoval podle aktuálních majitelů, za komunistů zdobilo jeho vývěsní štít jméno Devětisil.

Na osudu hotelu Družba zase lze sledovat, jak dějiny Pomezni Bud ovlivňovala vzdálená politika. Dům vznikl v roce 1912 jako Bouda císaře Františka Josefa. Už po šesti letech byl název politicky nevhodný a objekt se podle stavitele přejmenoval na Tippetovu novou Pomezni boudu. V letech 1945 až 1951 nesl jméno národního správce (Vachatova bouda). A pak z něj odboráři udělali Družbu.

Názvem s pachutí socialistických rekreací se nenechte odradit, Družba je pozoruhodná horská stavba. Před válkou využívala ústřední topení a jako první na Pomezni Boudách i elektrické osvětlení.